

OKRESNÁ PROKURATÚRA GALANTA
Obrancov mieru č. 2, 924 29 Galanta

Pd 53/15/2202-2-

Galanta 30. marca 2015

Obec Kráľov Brod
obecné zastupiteľstvo
925 41 Kráľov Brod

Obecný úrad v Kráľovom Brode	
Dátum:	04.04.2015
Číslo z registrárneho dňa:	14.12.2015
Prílohy/lisy:	Vybavuje:

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie obce Kráľov Brod o podmienkach chovu, držania a manipulácie s hospodárskymi a spoločenskými zvieratami na území obce Kráľov Brod - protest prokurátora

Okresná prokurátorka v Galante v zmysle § 22 ods. 1 písm. a/ bod 2. a § 25 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, v znení neskorších predpisov, podáva obci Kráľov Brod

protest prokurátora

proti **Všeobecne záväznému nariadeniu obce Kráľov Brod o podmienkach chovu, držania a manipulácie s hospodárskymi a spoločenskými zvieratami na území obce Kráľov Brod zo dňa 14.12.2012**, a navrhuje uvedené nariadenie zrušiť.

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z., orgán verejnej správy je povinný o proteste prokurátora rozhodnúť do 30 dní od doručenia protestu.

Podľa § 25 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z., ak orgán verejnej správy protestu prokurátora vyhovie, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, nezákonný všeobecne záväzný právny predpis zrušiť, prípadne nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom a s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa § 25 ods. 4 zákona č. 153/2001 Z.z., ak orgán verejnej správy protestu prokurátora nevyhovie alebo mu vyhovie iba čiastočne, alebo v ustanovenej lehote vôbec o proteste nerozhodne, môže generálny prokurátor podať ústavnému súdu návrh na začatie konania o súlade právných predpisov.

Telefón
+421 31 780 23 48, 53

Fax
+421 31 780 52 67

E-mail
podatelna.opga@genpro.gov.sk

Podľa § 250zfa ods. 1 O.s.p., ak obec alebo vyšší územný celok nezruší alebo nezmení na základe protestu prokurátora svoje všeobecne záväzné nariadenie, môže prokurátor vo veciach územnej samosprávy podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia so zákonom. Vo veciach pri plnení úloh štátnej správy môže prokurátor podať na súd návrh na vyslovenie nesúlady všeobecne záväzného nariadenia aj s nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

O d ô v o d n e n i e:

Okresná prokuratúra v Galante preskúmala v rámci previerky, zameranej na zistenie stavu zákonnosti všeobecne záväzných nariadení a postupu orgánov územnej samosprávy pri ich prijímaní, Všeobecne záväzné nariadenie obce Kráľov Brod o podmienkach chovu, držania a manipulácie s hospodárskymi a spoločenskými zvieratami na území obce Kráľov Brod zo dňa 14.12.2012 (ďalej tiež Všeobecne záväzné nariadenie) a zistila, že uvedené nariadenie nie je v súlade so zákonom.

Účelom nariadenia je zabezpečiť a regulovať chov hospodárskych a spoločenských zvierat, zabezpečiť čistotu v obci a zdravé životné prostredie, ako aj vymedzenie práv a povinností chovateľov, zlepšenie podmienok života obyvateľov obce, nerušeného užívania bytov a ich spoločných priestorov, zlepšenie hygieny v obytných, medziobytných priestoroch a na verejných priestranstvách, a tiež ochrana zdravia obyvateľov i chovaných zvierat a zamedzenie šírenia chorôb prenosných zo zvierat na ľudí - ako je to upravené v § 1 ods. 1/ až ods. 3/ VZN.

Z Úvodnej časti nariadenia pritom vyplýva, že obecné zastupiteľstvo prijalo vyššie označené VZN v zmysle § 4 ods. 3 písm. f/, g/, m/ zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 369/1990 Zb.), s použitím 6 ods. 1.

Predmet úpravy VZN tvoria:

- § 1 – Všeobecné ustanovenia
- § 2 – Základné ustanovenia
- § 3 – Základné pojmy
- § 4 – Podmienky chovu a držania zvierat
- § 5 – Územné podmienky pre chov a držanie zvierat
- § 6 – Všeobecné priestorové a stavebné požiadavky
- § 7 – Špeciálne ustanovenia
- § 8 – Chov a držanie psov
- § 9 – Chov mačiek
- § 10 – Chov holubov
- § 11 – Chov včiel
- § 12 – Spoločné ustanovenie
- § 13 – Záverečné ustanovenia

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb., obec môže vo veciach územnej samosprávy vydávať nariadenia. Nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou

Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom.

Ako vyplýva z Úvodnej časti nariadenia, Obecné zastupiteľstvo obce Kráľov Brod (ďalej tiež obecné zastupiteľstvo) prijalo vyššie označené VZN vo veciach územnej samosprávy, t.j. podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.

Normotvornú právomoc podľa § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. môže obec síce uplatniť aj bez splnomocnenia v zákone, ale nemôže ju uplatňovať v neobmedzenej miere na úpravu všetkých spoločenských vzťahov existujúcich v územnom obvode orgánu územnej samosprávy vyplývajúcich z § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb.

Problematika súvisiaca s chovom zvierat - najmä veterinárne požiadavky na zdravie zvierat z hľadiska zdravia zvierat a na ochranu zvierat, veterinárne požiadavky na zvieratá v záujme ochrany zdravia ľudí, ďalej práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb vo veterinárnej oblasti, ako aj organizáciu, pôsobnosť a právomoci orgánov vykonávajúcich štátnu správu vo veterinárnej oblasti, a tiež sankcie za porušenie povinností, plne reguluje **zákon č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti**, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 39/2007), a jeho vykonávacie predpisy, o.i. aj **vyhláška č. 123/2008 Z.z., ktorá upravuje podrobnosti o ochrane spoločenských zvierat**, v znení neskorších predpisov - najmä všeobecné požiadavky na ochranu spoločenských zvierat, špecifické požiadavky na ochranu psov, mačiek, fretiek, hlodavcov, králikov, akváriových rýb, všeobecné požiadavky na chovné zariadenia pre spoločenské zvieratá, karanténne stanice, útuiky pre zvieratá, vrátane minimálnych požiadaviek na voľnú plochu koterca pre psa a najmenších požiadaviek na priestor chovného zariadenia pre mačku, hlodavca a pre králika.

Ďalšou vykonávacou vyhláškou zákona č. 39/2007 Z.z. je **vyhláška č. 143/2012 Z.z.**, ktorá ustanovuje podrobnosti o chove, držaní a evidencii nebezpečných živočíchov, v znení neskorších predpisov – najmä druhy nebezpečných živočíchov, všeobecné požiadavky na chov a držanie nebezpečných živočíchov, všeobecné požiadavky na chovné zariadenia nebezpečných živočíchov, schválenie chovného zariadenia, osobitné požiadavky na chov niektorých druhov nebezpečných živočíchov. **Vyhláška č. 206/2012 Z.z.** zase upravuje povinnosti súvisiace s chovom včelstiev, a **zákon č. 15/2005 Z.z.** upravuje ochranu druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi, v znení vykonávacej vyhlášky č. 110/2005 Z.z.

Okrem toho podmienky chovu chránených živočíchov upravuje **zákon č. 543/2002 Z.z.** o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 543/2002 Z.z.), a jeho vykonávacie predpisy. Uvedený zákon síce zveril obciam určité kompetencie (§ 69), tieto sa však týkajú ochrany drevín a nie chovu, držania a ochrany zvierat – resp. chránených živočíchov, pričom uvedená kompetencia spadá do oblasti výkonu štátnej správy a nie územnej samosprávy. Kompetencie na úseku ochrany prírody zveril zákonodarca predovšetkým Ministerstvu životného prostredia SR, Slovenskej inšpekcii životného prostredia, okresnému úradu v sídle kraja a okresnému úradu (§ 64).

Predmetný zákon upravuje tiež problematiku chovných staníc a vo vzťahu k nej priznáva práva a povinnosti Štátnej ochrane prírody SR a okresnému úradu (§ 45, § 65a, § 68 zákona č. 543/2002 Z.z.), ale nie obci.

Problematiku poľovnej a divej zveri upravuje zase **zákon č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve**, v znení neskorších predpisov, a jeho **vykonávací vyhláška č. 344/2009 Z.z.**, ktorou sa vykonáva zákon o poľovníctve.

V tejto súvislosti poukazujem na to, že všeobecne záväzné nariadenie, ako podzákonný právny predpis, v zásade nemôže upravovať to, čo je kogentne upravené v zákone, teda v predpise vyššej právnej sily.

Zároveň považujem za potrebné uviesť, že v súčasnosti je platných 90 vykonávacích predpisov k zákonu č. 39/2007 Z.z. a 254 vykonávacích predpisov k zákonu č. 543/2002 Z.z.

Problematika týkajúca sa chovu zvierat je navyše výkonom štátnej správy vo veterinárnej oblasti, ktorú zákonodarca zveril v zmysle **§ 4 ods. 1, ods. 2 zákona č. 39/2007 Z.z.** nasledujúcim orgánom:

- a) Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky,
- b) Štátnej veterinárnej a potravinovej správe Slovenskej republiky,
- c) regionálnym veterinárnym a potravinovým správam,
- d) Ústavu štátnej kontroly veterinárnych biopreparátov a liečiv, ktorý je orgánom štátnej správy na úseku veterinárnych liekov.

Ako už bolo konštatované, problematika upravená zákonom č. 39/2007 Z.z. a jeho vykonávacími predpismi je výkonom štátnej správy a nie výkonom územnej samosprávy. Národná rada SR ani nezaradila obce, ako orgány územnej samosprávy, medzi orgány s úlohami na úseku ochrany zvierat, ako to vyplýva z vyššie citovaných ustanovení zákona č. 39/2007 Z.z. Treba konštatovať, že obecné zastupiteľstvo obce Kráľov Brod prijalo preskúmané VZN nad rámec svojej normotvornej právomoci týkajúcej sa vecí územnej samosprávy, ktorú mu priznáva zákon (§ 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb.).

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb., vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie *len na základe splnomocnenia zákonom* a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Na druhej strane je preskúmané VZN aj v rozpore aj s § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb., pretože žiadny platný a účinný zákon, ani iný všeobecne záväzný právny predpis, nespĺnomocňuje obec na vydanie VZN upravujúceho podmienky chovu, držania a manipulácie s hospodárskymi a spoločenskými zvieratami.

Navyše niektoré aspekty súvisiace s chovom zvierat, napr. obmedzovanie, ohrozovanie ostatných spoluobčanov, resp. obťažovanie prostredia nad prípustnú mieru hlukom, pachom a rušením nočného kludu, zodpovednosť za škodu spôsobenú chovom alebo držaním zvierat, predaj a darovanie spoločenského zvieratá osobe mladšej ako 16 rokov, a pod., sú regulované ako občianskoprávne vzťahy a preto sa na ne vzťahuje úprava **Občianskeho zákonníka**.

V súvislosti s úpravou vyššie označeného VZN poukazujem tiež na to, že *povinnosť podmieňovať chov zvierat súhlasnými stanoviskami nájomníkov príslušného vchodu bytovky (§ 8 ods. 3 VZN), súhlasom bezprostredných susedných nájomníkov (§ 9 VZN), súhlasom všetkých nájomníkov, resp. vlastníkov bytov a pozemkov (§ 11 ods. 1 VZN) a všetkých dotknutých užívateľov bytov a spoločného dvora (§ 5 ods. 4 VZN) a viazať na ne ďalšie povinnosti* – nemá oporu v právnom poriadku SR, nakoľko ukladanie takto stanovených povinností vyžaduje zákonnú úpravu, ktorá v tomto prípade absentuje, pričom určovanie takýchto povinností ani nie je v právomoci obce.

Vo vzťahu k normotvornej právomoci obce podmieňovať chov zvierat súhlasom nájomníkov, vlastníkov, resp. užívateľov, Ústavný súd SR v **náleze sp.zn. II.ÚS 19/97** o.i. skonštatoval aj vo vzťahu k takto zakotvenému súhlasu, ako podmienke pri chove zvierat, že *„nariadením sa v tomto prípade ustanovujú podmienky obmedzujúce materiálne hodnoty súkromnej povahy, ktoré sa chránia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy SR“*. Zároveň poukázal i na to, že *„také obmedzenia sú podľa druhej vety čl. 16 ods. 2 Ústavy SR dovolené len v prípadoch ustanovených zákonom.“*

Avšak zákon ani iný všeobecne záväzný právny predpis neustanovujú ako podmienku chovu zvierat súhlas nájomníkov, vlastníkov, resp. užívateľov tak, ako je to zakotvené vo vyššie uvedených ustanoveniach VZN, preto obec svojou úpravou obmedzila chov zvierat spôsobom, ktorý nemá oporu v zákone.

K úprave priestorových a stavebných požiadaviek pre chov zvierat (§ 6, § 7 VZN) poukazujem na tú podstatnú skutočnosť, že odstupy od stavieb a od hraníc pozemkov, vrátane všeobecných technických požiadaviek na výstavbu, ktorými sú požiadavky na územno-technické riešenie výstavby, požiadavky na stavebno-technické riešenie stavby a požiadavky na účelové riešenie stavby, a tiež všeobecné technické požiadavky na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, upravuje **vyhláška 532/2002 Z.z.**, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, v znení neskorších predpisov (ďalej len vyhláška č. 532/2002 Z.z.). Uvedená vyhláška navyše upravuje osobitné požiadavky o.i. na poľnohospodársku budovu, sklad, stajňu, maštal' (§ 53 vyhlášky č. 532/2002 Z.z.). Z uvedeného dôvodu nemá opodstatnenie upravovať problematiku priestorových a stavebných požiadaviek chovu zvierat vo všeobecne záväznom nariadení.

Taktiež technické a hygienické podmienky chovu zvierat upravuje primárne zákon č. 39/2007 Z.z. a jeho vykonávacie predpisy, preto nie je potrebné uvedenú problematiku regulovať prostredníctvom všeobecne záväzného nariadenia.

Čo sa týka úpravy pokút v § 13 VZN, nie každé porušenie jednotlivých ustanovení tohto nariadenia možno kvalifikovať ako správny delikt podľa § 13 ods. 9 zákona č. 369/1990 Zb., keďže napadnuté nariadenie v prevažnej miere obsahuje úpravu, ktorá je predmetom regulácie zákonov a ich vykonávacích vyhlášok, potom jej porušenie zakladá zodpovednosť za priestupok, príp. správny delikt podľa zákona č. 39/2007 Z.z., zákona č. 543/2002 Z.z., zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov, resp. aj iných zákonov upravujúcich chov zvierat, resp. živočíchov.

V súvislosti s úpravou pokút považujem ďalej za potrebné poukázať na to, že žiaden zákon ani iný všeobecne záväzný právny predpis neumožňuje uložiť za porušenie povinností obsiahnutých v preskúvanom VZN ako sankciu zákaz chovu zvierat, resp. obmedzenie chovu zvierat s určením počtu chovaných zvierat, ako je to upravené v § 13 ods. 3 VZN. Uvedenou úpravou si obec uzurpovala právomoc, ktorá nemá oporu v právnom poriadku SR.

Preskúmaním obsahu VZN bolo ďalej zistené, že predmetné nariadenie obsahuje v § 8 označenom ako *Chov a držanie psov* niektoré ustanovenia, ktoré možno považovať za úpravu podmienok držania psov.

Je nepochybné, že za účelom úpravy niektorých podmienok držania psov môže obec prijať všeobecne záväzné nariadenie, pretože takáto úprava má oporu v § 3 ods. 6, § 4 ods. 5, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 3 zákona č. 282/2002 Z.z. o niektorých podmienkach držania psov, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 282/2002 Z.z.), avšak aj v prípade takejto úpravy musí byť nariadenie v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada SR a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. V súvislosti s úpravou § 8 VZN však poukazujem na to, že predmetné nariadenie nebolo prijaté na základe zákona č. 282/2002 Z.z., čo je zrejmé z Úvodnej časti nariadenia.

Všeobecne záväzné nariadenie, ako podzákonný právny predpis, v zásade nemôže upravovať to, čo je už kogentne upravené v zákonoch, teda v predpisoch vyššej právnej sily. Obce nemôžu prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení upravovať otázky, ktoré sú vyhradené výlučne zákonnej úprave, alebo otázky, ktoré sú už upravené predpismi verejného alebo súkromného práva. Zmyslom všeobecne záväzných nariadení nie je ani reprodukcia zákonov.

Keďže všeobecne záväzné nariadenia pôsobia iba na území konkrétnej obce, majú riešiť záležitosti miestneho významu, a nie krajského alebo dokonca štátneho významu.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhujem protestom napadnuté Všeobecne záväzné nariadenie obce Kráľov Brod o podmienkach chovu, držania a manipulácie s hospodárskymi a spoločenskými zvieratami na území obce Kráľov Brod zo dňa 14.12.2012 *zrušiť*, a to najneskôr do **90 dní** od doručenia protestu prokurátora.

Zároveň Vás žiadam oznámiť tunajšej prokuratúre termín zasadnutia obecného zastupiteľstva, na ktorom bude prerokovaný protest prokurátora.

JUDr. Jana Bégerová
poverená výkonom funkcie okresnej prokurátorky